2015D44778

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben enkele fracties de behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Economische Zaken over de Energieraad op 26 november 2015. De volledige agenda is opgenomen aan het einde van het verslag.

De voorzitter van de commissie,
Vermeij

Adjunct-griffier van de commissie,
Kruithof

Inhoudsopgave

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met kennis genomen van de geannoteerde agenda van de formele Energieraad die op 26 november plaatsvindt.
De leden van de VVD-fractie merken dat er op het gebied van energie de afgelopen jaren veel veranderd is en dat er de komende jaren nog veel zal gaan veranderen. De instroom van hernieuwbare energie, de toename van interconnectiviteit en innovaties zorgen voor een sterk veranderende elektriciteitsmarkt. Dat de Raad van gedachten gaat wisselen over een nieuw ontwerp van de elektriciteitsmarkt kunnen de leden van de VVD-fractie alleen maar positief beoordelen. Maar deze leden maken zich ook zorgen. Met veel subsidie worden duurzame bronnen aan het net toegevoegd wat de ongesubsidieerde fossiele centrales uit de markt prijst. Maar wat als de zon niet schijnt, of de wind niet waait? Kunt u toelichten in hoeverre de leveringszekerheid dan gegarandeerd is? De leden van de VVD-fractie willen fossiele centrales niet gaan subsidiëren, maar maken zich in tegenstelling tot u wel zorgen over onze leveringszekerheid in 2019. De leden van de VVD-fractie vragen u de Kamer door middel van een afzonderlijke brief te informeren over het beleidsdebat over dit onderwerp.
De herziening van de richtlijnen op energielabelling is volgens de leden van de VVD-fractie een goede stap om meer duidelijkheid te geven aan de consument. Graag willen deze leden de u vragen verborgen meerkosten en mogelijke extra regeldruk voor ondernemers te voorkomen. Kunt u toezeggen ook hier aandacht aan te besteden?
In de vorige Energieraad is een rapport besproken waarin genoemd wordt dat door middel van ontwikkelingssamenwerkingsgelden in Afrika gewerkt zou worden aan duurzame energieproductie. Hierin zit een grote kans voor het Nederlandse bedrijfsleven. Nederland heeft veel expertise op dit gebied, maar gebrek aan projectondersteuning zorgt voor barrières voor het Nederlandse bedrijfsleven. De leden van de VVD-fractie willen u vragen om de Kamer met een brief te informeren over de mogelijkheden die het kabinet ziet in deze projecten en daarbij specifiek in te gaan op de mogelijkheden die u zelf ziet om Nederlandse bedrijven daarbij kansen te bieden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie vragen u hoe de gesprekken met de bestuursvoorzitter van Tesla Motors, dhr. Musk, eind september in Tilburg zijn verlopen. Ook vragen deze leden of daarbij gesproken is over de huisvesting in Nederland van de mogelijk te bouwen nieuwe batterijenfabriek van Tesla, waarover de Duitse Minister van Economische Zaken naar

eigen zeggen nu gesprekken heeft met Tesla. Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is daarover gezegd? De leden van de CDA-fractie zien grote kansen voor Nederland voor toekomstige innovatie en werkgelegenheid, indien de nieuwe batterijenfabriek van Tesla in Nederland gebouwd zou worden. Dit zou ook passen bij de Nederlandse ambities en het ondernemingsklimaat op het gebied van duurzame energie. Bent u dit eens met deze leden? Zo ja, bent u bereid zich ervoor in te spannen om een mogelijke nieuwe baterijenfabriek van Tesla naar Nederland te halen? Welke acties gaat u ondernemen om dit te bewerkstelligen?
De leden van de CDA-fractie vragen ten aanzien van het voorstel tot herziening van de richtlijn energielabelling wat de inzet is van Nederland om te komen tot een algemene oriëntatie tijdens de Raad. Wat is voor u het minimale resultaat wat betreft deze oriëntatie, zo vragen deze leden. Daarnaast vragen deze leden hoe ervoor gezorgd gaat worden dat er een uniforme uitvoering van de richtlijn komt ten aanzien van het aanleveren van betrouwbare informatie aan de databank en de handhaving van de energielabels.
De leden van de CDA-fractie vragen u daarnaast hoe de verdere vormgeving van de governancestructuur van de Energie Unie wordt geagendeerd tijdens het Nederlandse voorzitterschap. De leden van de CDA-fractie willen dat bij het verder vormgeven van de governancestructuur voorkomen wordt dat er overlap ontstaat in nationale en Europese taken en verantwoordelijkheden.
De leden van de CDA-fractie vragen u om een reactie op de uitspraak van eurocommissaris Elzbieta Bienkowska op 5 november 2015 dat er een instantie moet komen die toezicht houdt op de uitstoottests van auto's. Bent u het eens met deze leden dat uniform toezicht op de uitstoottests van auto's nodig is? Bent u bereid om in Europees verband in te zetten op een Europese toezichthouder op uitstoottests van auto's en daarbij er ook voor te pleiten dat deze toezichthouder wordt gehuisvest in Nederland, in het bijzonder op de Automotive Campus in Helmond? Bent u het met de leden van de CDA-fractie eens dat het heel geschikt zou zijn om de Europese toezichthouder op uitstoottests te vestigen nabij de Automotive Campus in Helmond? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennis genomen van de State of the Energy Union. Deze leden vragen u om een reactie hierop en om aan te geven wat volgens u de belangrijkste discussiepunten voor Nederland zullen zijn ten aanzien van het vervolg van de Energie Unie. Ook willen deze leden weten op welke manier Nederland de verdere implementatie van de Energie Unie tijdens het Nederlandse voorzitterschap wil vormgeven.
De leden van de D66-fractie zijn van mening dat de Energie Unie alleen kan slagen wanneer de governance goed geregeld is, want anders wordt het gevaar gelopen dat het hoofdzakelijk een papieren exercitie gaat worden. Welke rolverdeling ziet u in de governance tussen de lidstaten en de Europese Unie en welke voorstellen doet u in Europa tot het versterken van de governance van de Energie Unie, zo vragen deze leden.
De leden van de D66-fractie wijzen erop dat het ontwikkelen van een goed wettelijk kader voor de Europese Energie Unie, waarmee transparantie, betrouwbaarheid en consistentie kunnen worden vastgelegd, één van de mogelijkheden is om de governance te versterken. Hiermee is het namelijk voor alle stakeholders duidelijk op basis waarvan en door wie de relevante besluiten worden genomen. Hoe staat u tegenover een wettelijk kader voor de Energie Unie en welke landen in de Commissie zijn hier voorstander van, zo vragen deze leden.
De leden van de D66-fractie merken op dat de inspanningen van de verschillende lidstaten zullen moeten leiden tot de 27% hernieuwbare

energiedoelstelling en de 27% energiebesparingsdoelstelling van de Europese Unie. Omdat deze doelstellingen niet zijn vertaald naar nationale bindende doelstellingen, is het echter nog onduidelijk wat er gebeurt wanneer de inspanningen van de lidstaten bij elkaar niet optellen tot de Europese doelstellingen. Indien dit niet vooraf geregeld wordt, dan is de kans groot dat achteraf tot de conclusie moet worden gekomen dat de EU-doelstellingen niet gehaald zullen worden. Bent u het met deze leden eens dat van te voren duidelijk moet zijn op welke manier een eventueel gebrek aan inzet van de lidstaten opgevuld moet worden? En welke voorstellen doet u in de Energieraad om hier invulling aan te geven, zo vragen deze leden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie hebben kennis genomen van de toegezonden stukken met betrekking tot de Energieraad van 26 november 2015. Naar aanleiding van deze stukken hebben zij enkele vragen.
De leden van de GroenLinks-fractie zijn verheugd dat er een vernieuwd marktontwerp voor elektriciteit is om de Europese elektriciteitsmarkt gereed te maken voor de toekomst. Zij vragen u hoe toekomstvast een marktontwerp is waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen producenten en consumenten, nu steeds meer burgers en bedrijven ook zelf energie opwekken. De leden van de GroenLinks-fractie maken zich zorgen om de positie van burgers, burgerinitiatieven en om de verhouding tussen duurzame energiebronnen en conventionele centrales. Burgers en burgerinitiatieven hebben een grote rol gespeeld bij het succes van de energietransitie in Duitsland en Denemarken. Zij willen graag weten op welke wijze het voorstel bestaande hindernissen voor zelfopwekking van energie aanpakt en hoe wordt voorkomen dat het voorstel nieuwe hindernissen opwerpt. De leden van de GroenLinks-fractie willen graag weten welke ruimte er blijft voor overheden om burgerinitiatieven te ondersteunen. De leden van de GroenLinks-fractie willen graag weten hoe publieke acceptatie bij duurzame energiebronnen zich verhoudt tot de eisen die aan conventionele centrales worden gesteld, bijvoorbeeld via de richtlijn industriële emissies. Ook willen zij graag weten of u het standpunt deelt dat de Europese eisen ten aanzien van publieke acceptatie voor beide type installaties gelijk behoren te zijn.
De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat in de Raadsconclusies alle bevoegdheden rondom het vaststellen van het governancekader aan de Europese Raad worden gegeven, zonder dat het Europees parlement een rol krijgt. De leden van de GroenLinks-fractie zijn van mening dat ook het Europees parlement een rol behoort te krijgen bij het vaststellen van het governancekader. Graag ontvangen zij uw reactie hierop. Zij vragen u hoe niet-bindende richtlijnen voor nationale energie- en klimaatplannen zich verhouden tot het idee van een Energie Unie met een grotere rol voor de EU.
Het Nederlandse landenfiche van de Energie Unie bevat volgens de leden van de GroenLinks-fractie veel bruikbare en nuttige informatie. Het valt deze leden op dat de hoge import-afhankelijkheid voor olie gecompenseerd lijkt te worden door de Nederlandse exportpositie voor gas. Klopt dit? Zo ja, wat betekent dit op de lange termijn voor de energie-afhankelijkheid van Nederland? Wat doet u om de Nederlandse importafhankelijkheid voor olie te verkleinen?
Het valt ook op dat het aandeel directe en indirecte banen dat gerelateerd is aan duurzame energie in Nederland aanzienlijk lager ligt dan het EU-gemiddelde. Welke aanvullende maatregelen verwacht u te nemen om dit aandeel naar het Europese gemiddelde te brengen? Wat is het effect van deze maatregelen op het aandeel duurzame energie en de CO2-intensiteit van Nederland?

De leden van de GroenLinks-fractie vinden het hoog tijd voor herziening van de richtlijn energielabelling. Zij hopen dan ook dat Nederland de onderhandelingen hierover onder haar voorzitterschap tot een goed einde weet te brengen.
De leden van de GroenLinks-fractie hebben de laatste maanden wel enige malen vragen gesteld en twijfels geuit over de uitkomsten van testresultaten met betrekking tot energieverbruik, zowel bij auto's als bij producten die vallen onder de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie. De leden van de GroenLinks-fractie vragen u of het huidige voorstel voldoende waarborgen bevat om te zorgen dat producten getest worden onder omstandigheden die overeenstemmen met de praktijk. En hoe wordt gezorgd dat de beschikbare informatie betrouwbaar en eerlijk blijft? Deze leden vernemen ook graag welke stappen Nederland neemt om de betrouwbaarheid van de producttesten te waarborgen.
De leden van de GroenLinks-fractie zien de centrale productregistratiedatabase als een grote vooruitgang. Wel hebben deze leden hierbij een aantal vragen. Kunt u bevestigen dat het openbare deel van de productregistratiedatabase dezelfde informatie gaat bevatten als die momenteel publiek toegankelijk is? Bent u het met de leden van de GroenLinks-fractie eens dat de database doorzoekbaar en openbaar toegankelijk dient te zijn? Wat gebeurt er met modellen die van de markt gaan, blijft de labelinformatie van deze modellen vindbaar in de database?
In het BNC-fiche geeft u aan dat het meeleveren van het fysieke label aan de koper niet verplicht gesteld zou moeten worden. Bent u het met de leden van de GroenLinks-fractie eens dat het duidelijk tonen van het label in (web)winkels en in reclame-uitingen wel meerwaarde biedt voor de klant? Onderschrijft u de mening van de leden van de GroenLinks-fractie dat de betrouwbaarheid van het energielabel gebaat is bij openbare informatie over het aantal producten per productgroep dat door toezichthouders is getest en het aantal dat daarvan verkeerd is gelabeld? Zo ja, is het mogelijk deze informatie via de productregistratiedatabase te ontsluiten, bij voorkeur uitgesplitst naar productgroep, energielabel en jaar waarin de test is uitgevoerd? Zo nee, waarom niet?
Bent u het met de leden van de GroenLinks-fractie eens dat het meerwaarde heeft als de productregistratiedatabase verkoopinformatie per productcategorie en energielabel bevat, zodat onderzoek naar het marktaandeel per labelcategorie eenvoudiger te ontsluiten is?
Bent u het met de leden van de GroenLinks-fractie eens dat samenhang tussen energielabelling en ecodesign van belang is? Bijvoorbeeld door te zorgen dat een productcategorie automatisch opnieuw ingeschaald wordt indien de richtlijn ecodesign de verkoop van onzuinige labels verbiedt? Of zijn er andere heldere criteria geformuleerd voor het opnieuw inschalen van een productcategorie?
Naast het energieverbruik vragen grondstofverbruik en circulair denken steeds meer aandacht. De leden van de GroenLinks-fractie vragen u of er wordt nagedacht over het opnemen van andere criteria in de productregistratiedatabase, bijvoorbeeld criteria met betrekking tot de levensduur, het aandeel hergebruikte materialen of de repareerbaarheid van producten. Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

II. Antwoord / Reactie van de Minister

III Volledige agenda

Aanbieding geannoteerde agenda van de Energieraad op 26 november te Brussel

Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 13 november 2015 – 2015Z21533

Verslag van de informele Energieraad van 22 en 23 september 2015

Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 7 oktober 2015 – 21501-33-564

Verslag van een schriftelijk overleg over de Energieraad (informeel) op 22 en 23 september 2015

Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 14 september 2015 – 21501-33-554

Toezeggingen algemeen overleg informatievoorziening Europese dossiers d.d. 20 mei

Brief regering – Minister van Buitenlandse Zaken, A.G. Koenders – 26 juni 2015 – 22112–1985

Fiche: Herziening richtlijn energielabelling

Brief regering – Minister van Buitenlandse Zaken, A.G. Koenders – 18 september 2015 – 22112–1999